

Study Programme: Magyar nyelv és irodalom
Course Unit Title: Hungarian Language: Morphology of Hungarian Language
Course Unit Code: 21MK046
Name of Lecturer(s): Pásztor-Kicsi Mária, Szabó Laki Boglárka
Type and Level of Studies: alapképzés
Course Status (compulsory/elective): kötelező
Semester (winter/summer): téli (3.)
Language of instruction: magyar
Mode of course unit delivery (face-to-face/distance learning): személyes részvételt igényel
Number of ECTS Allocated: 3
Prerequisites:
<p>Course Aims:</p> <p>A szófajok s azok szemantikai, morfológiai és szintaktikai jellemzőinek megismerése, ftunkciójuk és viselkedésük feltárása a mai magyar nyelv rendszerén belül. Az ismeretszerzés célja a mai magyar nyelv grammatikai rendszerének megértése, valamint képességek kialakítása az összetettebb elemző, összevető, illetve kontrasztív nyelvészeti vizsgálatok elvégzésére.</p>
<p>Learning Outcomes:rendsze</p> <p>A hallgató ismeri a mai magyar nyelv alaktani rendszerét, képes az analitikus gondolkodásra az alaktan terén, érti az agglutinatív és szintetikus nyelvtípus lényegét a többi (izoláló, flektáló, illetve leg analitikus) alaktani típusokkal szemben, s ezzel összhangban tagolni és azonosítani tudja az egyes morfémajfajtaakat a magyar szóalakon belül. Ezenkívül értelmezni tudja az adott morfémák szemantikai, morfológiai és szintaktikai szerepét, minek révén átfogó rálátása van a nyelvre mint komplex rendszerre, és alkalmazni tudja ismereteit az összetettebb elemző, összevető, illetve kontrasztív nyelvészeti vizsgálatok végzése során.</p>
<p>Syllabus:</p> <p><i>Elméleti oktatás</i></p> <p>Az alaktan alapfogalmai. A magyar nyelv általános nyelvtani jellemzői az indoeurópai nyelvek viszonylatában. (Agglutináló és flektáló, illetve analitikus és szintetikus jelleg az igei és névszói paradigmákon belül.) A szófajok jelentéstani, alaktani, mondattani, valamint kommunikatív-pragmatikai tulajdonságai. Kategorialis és funkcionális jegyek szerinti tárgyalás (alapszófajok [tulajdonképpeni alapszófajok: ige, főnév, melléknév, határozószó]; az alapszófajokat helyettesítő szók [névmások: funkciójuk szerint személyes, visszaható, kölcsönös, mutató, határozatlan, általános; a helyettesített szófaj szerint: főnévi, melléknévi, határozószói]; átmeneti szófajok [igenevek: főnévi, melléknévi, határozói]; viszonyzó [morfológiai típusú szerkezetekben: segédige, segédigenév, névutó, névutómelléknév, határozóvá tevő mint, igekötő; nem morfológiai típusú szerkezetekben: kötőszó, névelő, tagadószó, partikula]; mondatszók [indulatszó, hangutánzó mondatszó, interaktív mondatszó, módosítószó]). Az igék és névszók szerepe a predikatív szerkezetben. Egyeztetés. Az egyes szófajok szerepe, viselkedése a szószerkezetekben.</p> <p><i>Gyakorlati oktatás</i></p> <p>Különbféle analitikus/szintetikus jellegű példák, feladatok feldolgozása az adott témakörökben. Szövegvizsgálat: az adott típusok működése, felismerése a szövegen belől.</p>

Required Reading:

1. Keszler Borbála (szerk.). 2000. *Magyar grammatika* Bp: Nemzeti Tankönyvkiadó.
2. Keszler Borbála – Lengyel Klára (szerk.). 2009). *Magyar grammatikai gyakorlókönyv*. Bp: Nemzeti Tankönyvkiadó.
3. A. Jászó Anna (szerk.). 2007.. *A magyar nyelv könyve*. Bp. Trezor Kiadó.
4. Dobsonyi Sándor – Hangay Zoltán – Nagy Katalin. (szerk.) 2003. *Szófajtani elemzések*. Bp. Tinta Könyvkiadó.
5. Kiefer Ferenc (szerk.) 2006. *Magyar nyelv*. Bp. Akadémiai Kiadó.
6. Hegedűs Rita. 2019 [2004]. *Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések*. Bp. Tinta Kiadó.
7. H. Varga Márta (szerk.).2018. *Segédlet nyelvi formák és grammatikai funkciók tanulmányozásához (elmélet és gyakorlat)*. Bp. KRE BTK – L'Harmattan Kiadó

Weekly Contact Hours:**Lectures: 2****Practical work: 2****Teaching Methods:****Knowledge Assessment (maximum of 100 points):**

Pre-exam obligations	points	Final exam	points
Active class participation	10	written exam	30
Practical work	10	oral exam	30
Preliminary exam(s)	20	
Seminar(s)			

The methods of knowledge assessment may differ; the table presents only some of the options: written exam, oral exam, project presentation, seminars, etc.